

Dosarul nr. 2rac-225/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru (jud. N. Arabadji)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, L. Pruteanu, I. Țurcan)

DECIZIE

24 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Dumitru Mardari
Iurie Bejenaru
Ala Cobăneanu

examinând recursul declarat de Întreprinderea Mixtă „Glass Container Company” Societate pe Acțiuni

în cauza civilă la cererile de chemare în judecată a Societății pe Acțiuni „Moldovagaz” împotriva Întreprinderii Mixte „Glass Container Company” Societate pe Acțiuni cu privire la încasarea penalităților de întârziere și a cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 11 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Societatea pe Acțiuni „Moldovagaz”, casată hotărârea din 16 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru și emisă o nouă hotărâre de admitere integrală a acțiunilor

constată:

La 21 septembrie 2017, SA „Moldovagaz” a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎM „Glass Container Company” SA cu privire la încasarea penalităților de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că la data de 1 aprilie 2015 între SA „Moldovagaz” și ÎM „Glass Container Company” SA a fost încheiat contractul nr. 587 de furnizare a gazelor naturale consumatorului non casnic pentru anul 2015, iar prin acordul adițional nr. 3 din 31 decembrie 2016 la contractul nr. 587 din 1 aprilie 2015, a fost prelungit termenul de furnizare a gazelor naturale până la 31 decembrie 2017.

La data de 15 martie 2017, între SA „Moldovagaz” și ÎM „Glass Container Company” SA a fost încheiat contractul nr. 587 de furnizare a gazelor naturale consumatorului non casnic pentru anul 2017.

Conform prevederilor contractelor nr. 587 din 1 aprilie 2015 și nr. 587 din 15 martie 2017, SA „Moldovagaz” în calitate de furnizor în perioada ianuarie-iulie 2017, a furnizat ÎM „Glass Container Company” SA gaze naturale în volumele solicitate.

Cu referire la prevederile pct. 139 din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale, aprobat prin hotărârea ANRE nr. 415 din 25 mai 2011, a indicat că SA „Moldovagaz” în calitate de furnizor, elibera lunar facturile de plată, precum și facturile fiscale, actele de predare-primire a gazelor naturale livrate și facturile de calcul a penalității, recepționate de către reprezentantul ÎM „Glass Container Company” SA.

Potrivit pct. 3.3 din contractele nr. 587 din 1 aprilie 2015 și nr. 587 din 15 martie 2017 de furnizare a gazelor naturale consumatorului non casnic, plata pentru gazele naturale furnizate se efectuează lunar în lei, inclusiv prin transfer bancar pe contul de decontare al furnizorului.

Pe parcursul lunii, la înțelegerea părților se admite efectuarea plății în rate pentru gazele naturale real consumate într-o perioadă stabilită, iar plata se consideră efectuată la data încasării mijloacelor bănești pe contul de decontare al furnizorului.

A susținut că ÎM „Glass Container Company” SA sistematic încălca prevederile pct. 3.3 din contractele sus indicate, întârziind executarea obligației de plată a prețului gazelor naturale consumate.

A menționat că neonorarea obligațiunilor de plată în termenul stabilit, a generat acumularea datoriei față de SA „Moldovagaz”, care la data de 21 septembrie 2017 a constituit suma de 1 000 001,21 de lei.

În conformitate cu pct. 146 din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale, aprobat prin hotărârea ANRE nr. 415 din 25 mai 2011, furnizorul este în drept să aplice consumatorilor finali penalitate pentru fiecare zi de întârziere a plății pentru gazele naturale consumate, începând cu prima zi după data-limită de plată indicată în factură.

Totodată, reieșind din prevederile pct. 3.4 din contractele nr. 587 din 1 aprilie 2015 și nr. 587 din 15 martie 2017 de furnizare a gazelor naturale consumatorului non casnic, în caz de neachitare până la data limită indicată în factură a contravalorii gazelor naturale consumate, consumatorul va plăti furnizorului o penalitate, conform legislației, în mărimea ratei medii anuale ponderate a dobânzii la creditele noi acordate în moneda națională de băncile comerciale, pentru un an, înregistrată în anul precedent și publicată în raportul Băncii Naționale a Moldovei, la suma datorată, pentru fiecare zi de întârziere, începând cu prima zi după data limită de plată a facturii și până la data efectuării plății.

A explicat că în calitate de furnizor, lunar prezenta consumatorului ÎM „Glass Container Company” SA facturile respective de calcul a penalității.

Conform informației de pe pagina oficială a Băncii Naționale a Moldovei, rata pentru anul 2016 constituia 14,07 puncte, iar mărimea penalității pentru fiecare zi de întârziere constituia - 0,0385 % ($14,07:365 \text{ zile} = 0,0385$).

Astfel, pentru neachitarea în termen de către ÎM „Glass Container Company” SA a gazelor utilizate, conform situației la data de 21 septembrie 2017, aceasta a acumulat o penalitate în sumă de 198 839,58 de lei.

În vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă, SA „Moldovagaz” a remis în adresa ÎM „Glass Container Company” SA pretenția nr. 05/1-1921 din 21 august 2017, care însă a rămas fără executare.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 513, 514, 572 alin. (2), 602, 617 alin. (2), 624, 668 Cod civil, art. 5, 6, 7 39 alin. (11), 166, 167 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea de la ÎM „Glass Container Company” SA în beneficiul SA „Moldovagaz” a penalității în sumă de 198839,58 de lei pentru neachitarea în termen a gazelor utilizate și a cheltuielilor de judecată sub formă de taxă de stat în sumă de 6138,44 de lei achitată la depunerea acțiunii.

La 16 februarie 2018, SA „Moldovagaz” a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎM „Glass Container Company” SA cu privire la încasarea penalităților de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că la data de 15 martie 2017, între SA „Moldovagaz” și ÎM „Glass Container Company” SA a fost încheiat contractul nr. 587 de furnizare a gazelor naturale consumatorului non casnic pentru anul 2017.

A relevat că în conformitate cu prevederile contractului, în perioada august - decembrie 2017, SA „Moldovagaz” în calitate de furnizor a furnizat ÎM „Glass Container Company” SA gaze naturale în volumele solicitate.

Astfel, în perioada august - decembrie 2017, SA „Moldovagaz” a emis ÎM „Glass Container Company” SA următoarele facturi de plată: nr. 58708 din 31 august 2017 în sumă de 10 821 253,03 de lei, recepționată de ÎM „Glass Container Company” SA la data de 7 septembrie 2017, nr. 58709 din 30 septembrie 2017 în sumă de 10 389 142,45 de lei, recepționată de ÎM „Glass Container Company” SA la data de 9 octombrie 2017, nr. 58710 din 31 octombrie 2017, în sumă de 11 024 621,24 de lei, recepționată de ÎM „Glass Container Company” SA la data de 7 noiembrie 2017, nr. 58711 din 30 noiembrie 2017 în sumă de 11 336 406,80 de lei, recepționată de ÎM „Glass Container Company” SA la data de 8 decembrie 2017 și nr. 58712 din 31 decembrie 2017 în sumă de 11 062 448,06 de lei, recepționată de ÎM „Glass Container Company” SA la data de 9 ianuarie 2018, care însă nu au fost achitate până la data limită indicată în facturi.

Conform informației de pe pagina oficială a Băncii Naționale a RM rata pentru anul 2016 constituie 14,07 puncte, iar mărimea penalității pentru fiecare zi de întârziere constituia - 0,0385 % ($14,07:365 \text{ zile} = 0,0385$).

A susținut că pentru neachitarea în termen a gazelor utilizate în perioada august - decembrie 2017, conform situației la data de 22 ianuarie 2018, ÎM „Glass Container Company” SA a acumulat o penalitate în sumă de 76 595,69 de lei.

SA „Moldovagaz” a expediat în adresa consumatorului ÎM „Glass Container Company” SA pretenția nr. 05/1-191 din 31 ianuarie 2018, care însă a rămas fără răspuns.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 513, 514, 572 alin. (2), 602, 617 alin. (2), 624, 626 alin. (3), 668 Cod civil, art. 5, 6, 7, 39 alin. (11), 166, 167 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea de la ÎM „Glass Container Company” SA în beneficiul SA „Moldovagaz” a penalității în sumă de 76 595,69 de lei pentru neachitarea în termen a gazelor utilizate în perioada august – decembrie 2017 și a cheltuielilor de judecată sub formă de taxă de stat în sumă de 2 297,87 de lei, achitată la depunerea cererii de chemare în judecată.

La 15 mai 2018, SA „Moldovagaz” a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎM „Glass Container Company” SA cu privire la încasarea penalităților de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că la data de 15 martie 2017, între SA „Moldovagaz” și ÎM „Glass Container Company” SA a fost încheiat contractul nr. 587 de furnizare a gazelor naturale consumatorului non casnic în anul 2017.

A susținut că potrivit prevederilor contractului, în perioada ianuarie - martie 2018, SA „Moldovagaz” în calitate de furnizor a furnizat ÎM „Glass Container Company” SA gaze naturale în volumele solicitate.

Astfel, în perioada ianuarie - martie 2018, SA „Moldovagaz” a emis ÎM „Glass Container Company” SA următoarele facturi de plată: nr. 58701 din 31 ianuarie 2018 în sumă de 11 294 788,51 de lei, recepționată de ÎM „Glass Container Company” SA la data de 6 februarie 2018, nr. 58702 din 28 februarie 2018 în sumă de 9 133 497,25 de lei, recepționată de ÎM „Glass Container Company” SA la data de 12 martie 2018 și nr. 58703 din 31 martie 2018 în sumă de 5 076 224,73 de lei, recepționată de ÎM „Glass Container Company” SA la data de 10 aprilie 2018.

ÎM „Glass Container Company” SA sistematic a fost în întârziere la achitarea prețului gazelor naturale consumate și nu achita în termen până la data limită indicată în facturile de plată.

Conform informației de pagina oficială a Băncii Naționale a Moldovei rata pentru anul 2017 constituie 10.40 puncte, iar mărimea penalității pentru fiecare zi de întârziere constituia - 0,0285 % (10, 40:365 zile = 0,0285).

A susținut că pentru neachitarea în termen a gazelor utilizate, conform situației la data de 26 aprilie 2018, ÎM „Glass Container Company” SA a acumulat o penalitate în sumă de 44021,02 de lei.

SA „Moldovagaz” a expediat în adresa consumatorului ÎM „Glass Container Company” SA pretenția nr. 05/1-819 din 10 aprilie 2018, care însă a fost lăsată fără răspuns și executare.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 513, 514, 572 alin. (2), 602, 617 alin. (2), 624, 626 alin. (3), 668 Cod civil, art. 5, 6, 7, 39 alin. (11), 166, 167 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea de la ÎM „Glass Container Company” SA în beneficiul SA „Moldovagaz” a penalității în sumă de 44 021,02 de lei pentru neachitarea în termen a gazelor utilizate în perioada ianuarie – martie 2018 și a cheltuielilor de judecată sub formă de taxă de stat în sumă de 1 320,63 lei, achitată la depunerea cererii de chemare în judecată.

La data de 29 octombrie 2018, SA „Moldovagaz” și-a concretizat cerințele din acțiuni, prin care a solicitat încasarea de la ÎM „Glass Container Company” SA în beneficiul SA „Moldovagaz” a penalității pentru neachitarea în termen a gazelor utilizate în perioada ianuarie – iulie 2017 în sumă 198 839,58 de lei, în perioada august – decembrie 2017 în sumă de 76 595,69 de lei și în perioada ianuarie – martie 2018 în sumă de 44 021,02 de lei, a taxelor de stat achitate la depunerea cererilor de chemare în judecată în sumă de 6138,44 de lei, în sumă de 2 297,87 de lei și în sumă de 1 320,63 de lei.

Prin încheierea din 6 decembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, cauzele civile la cererile de chemare în judecată a SA „Moldovagaz” împotriva ÎM „Glass Container Company” SA cu privire la încasarea penalităților de întârziere și a cheltuielilor de judecată, au fost conexe într-un singur proces.

Prin hotărârea din 16 iunie 2020 a Judecătorei Chișinău sediul Centru, acțiunile SA „Moldovagaz” au fost respinse.

Prin decizia din 11 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de SA „Moldovagaz”, casată hotărârea din 16 iunie 2020 a Judecătorei Chișinău sediul Centru și pronunțată o nouă hotărâre prin care acțiunile SA „Moldovagaz” au fost admise integral.

Au fost încasate din contul ÎM „Glass Container Company” SA în beneficiul SA „Moldovagaz” penalitatea de întârziere pentru neachitarea în termen a gazelor utilizate pentru perioada ianuarie - iulie 2017 în sumă de 198 839,58 de lei, pentru perioada august – decembrie 2017 în sumă de 76 595,69 de lei, pentru perioada ianuarie – martie 2018 în sumă de 44 021,02 de lei, taxele de stat pentru prima instanță achitate la depunerea cererilor de chemare în judecată în sumă de 9 756,94 de lei și în sumă de 7187,76 de lei încasată pentru instanța de apel.

La 9 august 2021, ÎM „Glass Container Company” SA a declarat recurs împotriva deciziei din 11 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea în vigoare a hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o ca ilegală și neîntemeiată.

A obiectat că instanța de apel nu a dat o apreciere justă argumentelor invocate de SA „Moldovagaz” în cererea de apel, nu s-a expus asupra argumentelor ÎM „Glass Container Company” SA, a interpretat în mod eronat legea și a încălcat dreptul ÎM „Glass Container Company” SA la un proces echitabil.

Cu referire la prevederile art. 642 alin. (1) și (2) Cod civil, a indicat că creditorul este în imposibilitate de a mai pretinde dobânzi și penalități care rezultă dintr-o obligație stinsă.

Or, ÎM „Glass Container Company” SA a achitat integral datoria ce izvorăște din facturile anexate de către SA „Moldovagaz” la cererile de chemare în judecată, fapt confirmat prin ordinele de încasare a numerarului.

Astfel, obligația de plată a ÎM „Glass Container Company” SA a fost stinsă, iar instanța de apel în mod neîntemeiat a decis încasarea penalităților din contul ÎM „Glass Container Company” SA în beneficiul SA „Moldovagaz” pentru facturile stinse.

Având în vedere dispozițiile art. 626 alin. (3) Cod civil, a remarcat că SA „Moldovagaz” urma să-și exercite dreptul de a pretinde penalități expres la momentul fiecărei primiri de executare, adică la fiecare plată, ceea ce nu a fost făcut de către SA „Moldovagaz”.

A evidențiat că facturile de calcul a penalităților eliberate de SA „Moldovagaz” și anexate la cererile de chemare în judecată, de asemenea, nu pot fi luate în considerație, deoarece SA „Moldovagaz” nu a indicat că își rezervă dreptul de a pretinde penalități și nici nu a specificat concret în legătură cu care transfer bancar are dreptul să calculeze penalitățile.

De asemenea, nu este clar pentru care perioade sunt calculate aceste penalități, mai mult că și valoarea penalităților calculate este incorectă, fiind indicate sume excesive care nu au legătură cu penalitatea înaintată prin cererile de chemare în judecată.

Pe când, în conformitate cu pct. 146 din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale, penalitatea nu se aplică în cazul facturilor eronate.

A susținut că ÎM „Glass Container Company” SA nu s-a aflat în întârziere, întrucât între părțile contractuale SA „Moldovagaz” și ÎM „Glass Container Company” SA nu a fost stabilită clar o dată de achitare pentru serviciile furnizate de către SA „Moldovagaz”.

Totodată, SA „Moldovagaz” nu a făcut dovada faptului primirii de către ÎM „Glass Container Company” SA a facturilor de plată respective, neîndeplinindu-și sarcina de a demonstra faptul că debitorul se află în întârziere.

Instanța de apel a aplicat în mod eronat art. 575 alin. (1) Cod civil, or pretențiile transmise de SA „Moldovagaz” în adresa ÎM „Glass Container Company” SA au avut ca obiect notificarea acestuia cu privire la obligația de a achita penalitățile și nu datoria de bază.

A subliniat că în conformitate cu art. 268 lit. a) Cod civil, acțiunile privind încasarea penalității se prescriu în termen de 6 luni, adică pentru 180 de zile, pe când la dosar au fost anexate facturile nr. 58701 din 31 ianuarie 2017 și

nr. 58702 din 28 februarie 2017, cu depășirea termenului de 6 luni prevăzut pentru încasarea penalității.

SA „Moldovagaz” a stabilit penalitatea în contractele de furnizare a gazelor naturale consumatorului non casnic, fără a negocia mărimea acesteia, profitând de poziția sa privilegiată în raport cu consumatorul ÎM „Glass Container Company” SA, care este nevoit să apeleze la SA „Moldovagaz” pentru a-i fi furnizate gaze naturale, neavând o altă opțiune viabilă.

Pct. 3.4 din contractele nr. 587 din 1 aprilie 2015 și nr. 587 din 15 martie 2017 de furnizare a gazelor naturale consumatorului non casnic, care prevede dreptul de a calcula penalitate în caz de întârziere este o clauză contractuală standard inechitabilă și ilegală care este nulă, deoarece mărimea penalității prevăzute prin această clauză nu a fost negociată și stabilită de către părți.

A explicat că instanța de apel a interpretat în mod eronat disproporționalitatea penalităților calculate de SA „Moldovagaz”, ori, toate datoriile au fost stinse, fiind achitate sume imense pentru consumul de gaz, respectiv, calcularea acestor penalități este neîntemeiată și abuzivă.

La 6 septembrie 2021, SA „Moldovagaz” a depus referință, prin care a solicitat de a declara inadmisibil recursul depus de ÎM „Glass Container Company” SA.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 21 iunie 2021, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la dosar (f. d. 251 vol. IV).

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 9 august 2021, în termenul legal.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și menținerea în vigoare a hotărârii primei instanțe din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) lit. a) și c) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a interpretat în mod eronat legea.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) CPC, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a

cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

După cum rezultă din materialele cauzei, SA „Moldovagaz” înaintând cererile de chemare în judecată împotriva ÎM „Glass Container Company” SA, cu ulterioarele concretizări, a solicitat încasarea de la ÎM „Glass Container Company” SA în beneficiul SA „Moldovagaz” a penalității în sumă 198 839,58 de lei, pentru neachitarea în termen a gazelor utilizate în perioada ianuarie – iulie 2017, calculată pentru perioada 16 februarie 2017 – 21 septembrie 2017, a penalității în sumă de 76 595,69 de lei, pentru neachitarea în termen a gazelor utilizate în perioada în perioada august – decembrie 2017, calculată pentru perioada septembrie 2017 – 22 ianuarie 2018 și încasarea penalității în sumă de 44 021,02 de lei, pentru neachitarea în termen a gazelor utilizate în perioada ianuarie – martie 2018, calculată pentru perioada 16 februarie 2018 – 30 aprilie 2018, a taxelor de stat achitate la depunerea cererilor de chemare în judecată în sumă de 6138,44 de lei, în sumă de 2 297,87 de lei și în sumă de 1 320,63 de lei.

Fiind investită cu judecarea cauzei, prima instanță a respins cererile de chemare în judecată a SA „Moldovagaz”, ca fiind neîntemeiate.

Judecând apelul declarat de SA „Moldovagaz”, instanța de apel a admis apelul, a casat hotărârea primei instanțe și a pronunțat o nouă hotărâre prin care a admis integral acțiunile SA „Moldovagaz” și a încasat din contul ÎM „Glass Container Company” SA în beneficiul SA „Moldovagaz” penalitatea de întârziere pentru neachitarea în termen a gazelor utilizate pentru perioada ianuarie - iulie 2017 în sumă de 198 839,58 de lei, pentru perioada august – decembrie 2017 în sumă de 76 595,69 de lei, pentru perioada ianuarie – martie 2018 în sumă de 44 021,02 de lei, taxele de stat pentru prima instanță achitate la depunerea cererilor de chemare în judecată în sumă de 9 756,94 de lei și în sumă de 7187,76 de lei încasată pentru instanța de apel.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că potrivit pct. 3.4 din contractele nr. 587 din 1 aprilie 2015 și nr. 587 din 15 martie 2017 de furnizare a gazelor naturale consumatorului non casnic, părțile au convenit că în caz de neachitare până la data limită indicată în factură a contravalorii gazelor naturale consumate, consumatorul ÎM „Glass Container Company” SA va plăti furnizorului SA „Moldovagaz” o penalitate, conform legislației, în mărimea ratei medii anuale ponderate a dobânzii la creditele noi acordate în moneda națională de băncile comerciale, pentru un an, înregistrată în anul precedent și publicată în raportul Băncii Naționale a Moldovei, la suma datorată, pentru fiecare zi de întârziere, începând cu prima zi după data limită de plată a facturii și până la data efectuării plății.

Astfel, în condițiile în care ÎM „Glass Container Company” SA s-a aflat în întârziere, neachitând în termenul limită menționat în facturi plata pentru serviciile prestate de furnizorul SA „Moldovagaz”, a conchis instanța de apel că în temeiul pct. 3.4 din contractele sus indicate, survine achitarea plății penalității.

Instanța de recurs constată, însă, că instanța de apel la adoptarea deciziei a interpretat eronat legea și a dat o apreciere greșită materialului probator anexat la dosar, pe când prima instanță, justificat, pronunțându-se asupra aspectelor importante, având în susținere cadrul legal aplicabil în speță, a ajuns la concluzia netemeinicii acțiunilor SA „Moldovagaz”.

După cum se constată la caz, la data de 1 aprilie 2015 între SA „Moldovagaz” în calitate de furnizor și ÎM „Glass Container Company” SA în calitate de consumator, a fost încheiat contractul nr. 587 de furnizare a gazelor naturale consumatorului non casnic pentru anul 2015 (f. d. 7 - 12 vol. I).

Potrivit pct. 1.2 din contractul nr. 587 de furnizare a gazelor naturale consumatorului non casnic din 1 aprilie 2015, furnizorul s-a obligat să furnizeze gaze naturale, iar consumatorul să primească și să achite volumul de gaze naturale utilizat.

Este cert și faptul că la data de 31 decembrie 2016, între SA „Moldovagaz” și ÎM „Glass Container Company” SA a fost încheiat acordul adițional nr. 3 la contractul nr. 587 din 1 aprilie 2015 de furnizare a gazelor naturale consumatorului non casnic pentru anul 2015, prin care a fost prelungit termenul de furnizare a gazelor naturale până la data de 31 decembrie 2017 (f. d. 13 vol. I).

La data de 15 martie 2017, între SA „Moldovagaz” în calitate de furnizor și ÎM „Glass Container Company” SA în calitate de consumator, a fost încheiat contractul nr. 587 de furnizare a gazelor naturale consumatorului non casnic în anul 2017 (f. d. 15 - 19 vol. I).

Iar conform pct. 1.2 din contractul nr. 587 de furnizare a gazelor naturale consumatorului non casnic din 15 martie 2017, furnizorul s-a obligat să furnizeze gaze naturale, iar consumatorul să primească și să achite volumul de gaze naturale utilizat.

Așadar, coroborând aceste prevederi contractuale la materialul probator administrat în speță, instanța de recurs constată că în perioada ianuarie - iulie 2017, SA „Moldovagaz” a furnizat ÎM „Glass Container Company” SA gaze naturale în volumele solicitate.

Ca urmare, la data de 31 ianuarie 2017, SA „Moldovagaz” a emis factura fiscală seria nr. MG 0128295 și factura de plată nr. 58701 pentru gazele naturale furnizate ÎM „Glass Container Company” SA în luna ianuarie 2017, în sumă de 11 497 910,61 de lei, cu termenul de achitare până la 15 februarie 2017, iar prin ordinele de plată nr. 350 din 16 februarie 2017, nr. 378 din 17 februarie 2017, nr. 637 din 17 februarie 2017, nr. 381 din 20 februarie 2017, nr. 385 din 21 februarie 2017, nr. 421 din 22 februarie 2017, nr. 424 din 23 februarie 2017, nr. 454 din 24 februarie 2017, nr. 470 din 28 februarie 2017, nr. 518 din 3 martie 2017, ÎM „Glass Container Company” SA a efectuat achitări către SA „Moldovagaz” pentru volumele de gaze naturale furnizate în luna ianuarie 2017, în sumă totală de 11 497 908 de lei (f. d. 26-27, 70, 71-80 vol. I).

La data de 28 februarie 2017, SA „Moldovagaz” a emis factura fiscală seria nr. MG 0137569 și factura de plată nr. 58702 pentru gazele naturale furnizate ÎM „Glass Container Company” SA în luna februarie 2017, în sumă de 10 253 106,55 de lei, cu termenul de achitare până la 15 martie 2017, iar prin ordine de plată nr. 607 din 13 martie 2017, nr. 613 din 14 martie 2017, nr. 638 din 16 martie 2017, nr. 642 din 16 martie 2017, nr. 663 din 21 martie 2017, nr. 676 din 21 martie 2017, nr. 701 din 22 martie 2017, nr. 745 din 24 martie 2017, nr. 751 din 27 martie 2017, nr. 764 din 29 martie 2017, nr. 841 din 6 aprilie 2017, ÎM „Glass Container Company” SA a efectuat achitări către SA „Moldovagaz” pentru volumele de gaze naturale furnizate, în sumă totală de 11 279 870 de lei (f. d. 33-34, 70, 81-91 vol. I).

La data de 31 martie 2017, SA „Moldovagaz” a emis factura fiscală seria nr. MG 0144543 și factura de plată nr. 58703 pentru gazele naturale furnizate ÎM „Glass Container Company” SA în luna martie 2017, în sumă de 10 026 760,93 de lei, cu termenul de achitare până la 15 aprilie 2017, iar prin ordinele de plată nr. 844 din 7 aprilie 2017, nr. 867 din 11 aprilie 2017, nr. 897 din 13 aprilie 2017, nr. 967 din 25 aprilie 2017, nr. 974 din 26 aprilie 2017, nr. 715 din 27 aprilie 2017, nr. 981 din 27 aprilie 2017, ÎM „Glass Container Company” SA a efectuat achitări către SA „Moldovagaz” pentru volumele de gaze naturale furnizate în luna martie 2017 (f. d. 39-40, 92-98, 171 vol. I).

La data de 30 aprilie 2017, SA „Moldovagaz” a emis factura fiscală seria nr. MG 0158034 și factura de plată nr. 58704 pentru gazele naturale furnizate ÎM „Glass Container Company” SA în luna aprilie 2017, în sumă de 10089229,42 de lei, cu termenul de achitare până la 15 mai 2017, iar prin ordinele de plată nr. 1049 din 10 mai 2017, 1108 din 16 mai 2017, 1120 din 17 mai 2017, 1127 din 18 mai 2017, nr. 1155 din 22 mai 2017, nr. 1211 din 25 mai 2017, nr. 1232 din 26 mai 2017, nr. 1235 din 29 mai 2017, nr. 1260 din 31 mai 2017, ÎM „Glass Container Company” SA a efectuat achitări către SA „Moldovagaz” pentru volumele de gaze naturale furnizate în luna aprilie 2017, în sumă totală de 10089229,42 de lei (f. d. 48-49, 70, 99-107 vol. I).

La data de 31 mai 2017, SA „Moldovagaz” a emis factura fiscală seria nr. MG 0158081 și factura de plată nr. 58705 pentru gazele naturale furnizate ÎM „Glass Container Company” SA în luna mai 2017, în sumă de 10577854,61 de lei, cu termenul de achitare până la 15 iunie 2017, iar prin ordinele de plată nr. 1349 din 12 iunie 2017, nr. 1361 din 13 iunie 2017, nr. 1374 din 16 iunie 2017, nr. 1385 din 20 iunie 2017, nr. 1498 din 26 iunie 2017, nr. 1564 din 3 iulie 2017, nr. 1585 din 6 iulie 2017, nr. 1623 din 7 iulie 2017, ÎM „Glass Container Company” SA a efectuat achitări către SA „Moldovagaz”, pentru volumele de gaze naturale furnizate în luna mai 2017, în sumă totală de 10 577 853 de lei (f. d. 54-55, 70, 108-115 vol. I).

La data de 30 iunie 2017, SA „Moldovagaz” a emis factura fiscală seria nr. MG 0163621 și factura de plată nr. 58706 pentru gazele naturale furnizate ÎM „Glass Container Company” SA în luna iunie 2017, în sumă de 10469923,65

de lei, cu termenul de achitare până la 15 iulie 2017, iar prin ordinele de plată nr. 1700 din 13 iulie 2017, nr. 1771 din 20 iulie 2017, nr. 1803 din 21 iulie 2017, nr. 1821 din 25 iulie 2017, nr. 1825 din 26 iulie 2017, nr. 1829 din 27 iulie 2017, nr. 1859 din 28 iulie 2017, nr. 1863 din 31 iulie 2017, ÎM „Glass Container Company” SA a efectuat achitări către SA „Moldovagaz” pentru volumele de gaze naturale furnizate în luna iunie 2017, în sumă totală de 10 469 924 de lei (f. d. 59-60, 70, 116-123 vol. I).

La data de 31 iulie 2017, SA „Moldovagaz” a emis factura fiscală seria nr. MG 0167264 și factura de plată nr. 58707 pentru gazele naturale furnizate ÎM „Glass Container Company” SA în luna iulie 2017, în sumă de 10893255,83 de lei, cu termenul de achitare până la 15 august 2017, iar prin ordinele de plată nr. 1991 din 10 august 2017, nr. 2049 din 15 august 2017, nr. 2081 din 16 august 2017, nr. 2085 din 17 august 2017, nr. 2103 din 18 august 2017, nr. 2105 din 21 august 2017, nr. 2181 din 29 august 2017, nr. 2179 din 29 august 2017, ÎM „Glass Container Company” SA a efectuat achitări către SA „Moldovagaz” pentru volumele de gaze naturale furnizate în luna iulie 2017, în sumă totală de 10893256 de lei (f. d. 64-65, 70, 124-131 vol. I).

În același timp, instanța de recurs remarcă că, deși în cererea de chemare în judecată, SA „Moldovagaz” a invocat faptul că ÎM „Glass Container Company” SA nu și-a onorat obligațiunile de plată în termenul stabilit, motiv pentru care în perioada ianuarie – iulie 2017 a generat acumularea datoriei față de SA „Moldovagaz”, care la data de 21 septembrie 2017 constituia suma de 1 000 001,21 de lei, aceasta nu a negat faptul executării obligațiilor de plată de către ÎM „Glass Container Company” SA, pentru furnizarea gazelor naturale în perioada ianuarie – iulie 2017.

Or, atât în acțiune, cât și pe parcursul examinării cauzei în fond, SA „Moldovagaz” a solicitat doar încasarea penalității în sumă 198 839,58 de lei, pentru neachitarea în termenul indicat în facturile de plată a gazelor naturale utilizate în perioada ianuarie – iulie 2017.

De altfel, și prin pretenția nr. 05/1-1921 din 21 august 2017 expediată de către SA „Moldovagaz” în adresa ÎM „Glass Container Company” SA, SA „Moldovagaz” a indicat la faptul că pentru gazele naturale consumate în perioada ianuarie-iulie 2017, ÎM „Glass Container Company” SA, a întârziat cu executarea obligației pecuniare de achitare la timp a prețului gazelor naturale consumate, solicitând doar achitarea penalității în sumă de 188 760,39 de lei (f. d. 56 vol. I).

Instanța de recurs remarcă materialul probator care atestă că la data de 31 august 2017, SA „Moldovagaz” a emis factura fiscală seria nr. MG 0170082 și factura de plată nr. 58708, pentru gazele naturale furnizate ÎM „Glass Container Company” SA în luna august 2017, în sumă de 10821253,03 de lei, cu termenul de achitare până la 15 septembrie 2017, iar prin ordinele de plată nr. 2323 din 8 septembrie 2017, nr. 2402 din 21 septembrie 2017, nr. 1 din 18 septembrie 2017, nr. 2436 din 19 septembrie 2017, nr. 2464 din 21 septembrie 2017, nr. 2522 din 26 septembrie 2017, nr. 15 din 27 septembrie 2017, nr. 2546

din 28 septembrie 2017 și nr. 2555 din 29 septembrie 2017, ÎM „Glass Container Company” SA a efectuat achitări către SA „Moldovagaz” pentru volumele de gaze naturale furnizate în luna august 2017, în sumă totală de 10821253 de lei (f. d. 17-18, 27, 42-50 vol. II).

La data de 30 septembrie 2017, SA „Moldovagaz” a emis factura fiscală seria nr. MG 0175674 și factura de plată nr. 58709, pentru gazele naturale furnizate ÎM „Glass Container Company” SA în luna septembrie 2017, în sumă de 10 389 142,45 de lei, cu termenul de achitare până la 15 octombrie 2017, iar prin ordinele de plată nr. 2650 din 9 octombrie 2017, nr. 2673 din 11 octombrie 2017, nr. 2710 din 16 octombrie 2017, nr. 2731 din 17 octombrie 2017, nr. 2741 din 18 octombrie 2017, nr. 16 din 19 octombrie 2017, nr. 2762 din 20 octombrie 2017, nr. 2810 din 26 octombrie 2017, nr. 2832 din 30 octombrie 2017, ÎM „Glass Container Company” SA a efectuat achitări către SA „Moldovagaz” pentru volumele de gaze naturale furnizate în luna septembrie 2017, în sumă totală de 10 389 144 de lei (f. d. 18, 28, 51-59 vol. II).

La data de 31 octombrie 2017, SA „Moldovagaz” a emis factura fiscală seria nr. MG 0177861 și factura de plată nr. 58710, pentru gazele naturale furnizate ÎM „Glass Container Company” SA în luna octombrie 2017, în sumă de 11024621,24 de lei, cu termenul de achitare până la 15 noiembrie 2017, iar prin ordinele de plată nr. 2863 din 2 noiembrie 2017, nr. 2925 din 8 noiembrie 2017, nr. 2954 din 9 noiembrie 2017, nr. 2991 din 10 noiembrie 2017, nr. 2996 din 13 noiembrie 2017, nr. 3026 din 14 noiembrie 2017, nr. 3033 din 15 noiembrie 2017, nr. 3061 din 17 noiembrie 2017, nr. 3065 din 20 noiembrie 2017, nr. 3137 din 28 noiembrie 2017 și nr. 3202 din 30 noiembrie 2017, ÎM „Glass Container Company” SA a efectuat achitări către SA „Moldovagaz” pentru volumele de gaze naturale furnizate în luna octombrie 2017, în sumă totală de 11 024 622 de lei (f. d. 19, 29, 60-70 vol. II).

La data de 30 noiembrie 2017, SA „Moldovagaz” a emis factura fiscală seria nr. AAB 9518542 și factura de plată nr. 58711, pentru gazele naturale furnizate ÎM „Glass Container Company” SA în luna noiembrie 2017, în sumă de 11336406,80 de lei, cu termenul de achitare până la 15 decembrie 2017, iar prin ordinele de plată nr. 3312 din 8 decembrie 2017, din 11 decembrie 2017, nr. 3322 din 12 decembrie 2017, nr. 3364 din 13 decembrie 2017, nr. 3370 din 14 decembrie 2017, nr. 3397 din 18 decembrie 2017, nr. 3436 din 20 decembrie 2017, nr. 3489 din 27 decembrie 2017, nr. 3532 din 28 decembrie 2017, ÎM „Glass Container Company” SA a efectuat achitări către SA „Moldovagaz” pentru volumele de gaze naturale furnizate în luna noiembrie 2017, în sumă totală de 11 336 408 de lei (f. d. 20, 30, 71-79 vol. II).

La data de 31 decembrie 2017, SA „Moldovagaz” a emis factura fiscală seria nr. AAB 9525642 și factura de plată nr. 58712, pentru gazele naturale furnizate ÎM „Glass Container Company” SA în luna decembrie 2017, în sumă de 11 062 448,06 de lei, cu termenul de achitare până la 15 ianuarie 2018, iar prin ordinele de plată nr. 79 din 5 ianuarie 2018, nr. 101 din 9 ianuarie 2018, nr. 106 din 10 ianuarie 2018, nr. 111 din 11 ianuarie 2018, nr. 146 din

12 ianuarie 2018, nr. 152 din 18 ianuarie 2018 și nr. 214 din 22 ianuarie 2018, ÎM „Glass Container Company” SA a efectuat achitări către SA „Moldovagaz” pentru volumele de gaze naturale furnizate în luna decembrie 2017, în sumă totală de 11 562 446 de lei (f. d. 21, 31, 80-85 vol. II).

Așadar, aceste constatări justifică soluția primei instanțe precum că ÎM „Glass Container Company” SA și-a executat obligația de plată, pentru furnizarea gazelor naturale de către SA „Moldovagaz” în perioada august – decembrie 2017, în volumele solicitate.

Sub un alt aspect, instanța de recurs găsește corectă și concluzia primei instanțe că ÎM „Glass Container Company” SA și-a executat obligația de plată, pentru furnizarea gazelor naturale de către SA „Moldovagaz” inclusiv și în perioada ianuarie – martie 2018, în volumele solicitate.

Or, la data de 31 ianuarie 2018, SA „Moldovagaz” a emis factura fiscală seria nr. AAB 9533835 și factura de plată nr. 58701, pentru gazele naturale furnizate ÎM „Glass Container Company” SA în luna ianuarie 2018, în sumă de 11294788,51 de lei, cu termenul de achitare până la 15 februarie 2018, iar prin ordinele de plată nr. 509 din 19 februarie 2018, nr. 620 din 28 februarie 2018, nr. 645 din 1 martie 2018, nr. 652 din 2 martie 2018, anexate la dosar, ÎM „Glass Container Company” SA a efectuat achitări către SA „Moldovagaz” pentru volumele de gaze naturale furnizate în luna ianuarie 2018, în sumă de 6 500 000 de lei (f. d. 20-21, 34-38 vol. III).

În același timp, în tabelul prezentat de către ÎM „Glass Container Company” SA și anexat la dosar, ultima a indicat la faptul că a efectuat achitări către SA „Moldovagaz” pentru factura fiscală seria nr. AAB 9533835 din 31 ianuarie 2018, inclusiv prin ordinele de plată nr. 277 din 24 ianuarie 2018 în sumă de 1 000 000 de lei, nr. 305 din 26 ianuarie 2018 în sumă de 1 000 000 de lei, nr. 308 din 29 ianuarie 2018 în sumă de 1 000 000 de lei, ordin nr. 363 din 6 februarie 2018, în sumă de 1 000 000 de lei și ordinul nr. 492 din 14 februarie 2018 în sumă de 794789 de lei, aceste afirmații nefiind contestate și combătute de către SA „Moldovagaz” (f. d. 73 vol. IV).

La data de 28 februarie 2018, SA „Moldovagaz” a emis factura fiscală seria nr. AAD 8734785 și factura de plată nr. 58702, pentru gazele naturale furnizate ÎM „Glass Container Company” SA în luna februarie 2018, în sumă de 9133497,25 de lei, cu termenul de achitare până la 15 martie 2018, iar prin ordinele de plată din 13 martie 2018, 16 martie 2018, 19 martie 2018, 21 martie 2018, 23 martie 2018, nr. 888 din 27 martie 2018, nr. 927 din 28 martie 2018, anexate la dosar ÎM „Glass Container Company” SA a efectuat achitări către SA „Moldovagaz” pentru volumele de gaze naturale furnizate în luna februarie 2018, în sumă de 8 000 000 de lei (f. d. 22-23, 38-44 vol. III).

Totodată, în tabelul prezentat de către ÎM „Glass Container Company” SA și anexat la dosar, ultima a indicat la faptul că a efectuat achitări către SA „Moldovagaz” pentru factura fiscală seria nr. AAD 8734785 din 28 februarie 2018, inclusiv prin ordinul de plată nr. 737 din 12 martie 2018 în sumă de

1133497 de lei, aceste afirmații de asemenea nefiind contestate și combătute de către SA „Moldovagaz” (f. d. 73 vol. III).

La data de 31 martie 2018, SA „Moldovagaz” a emis factura fiscală seria nr. AAD 8742094 și factura de plată nr. 58703, pentru gazele naturale furnizate ÎM „Glass Container Company” SA în luna martie 2018, în sumă de 5076224,73 de lei, iar prin ordinele de plată nr. 1066 din 6 aprilie 2018, nr. 1165 din 24 aprilie 2018, din 25 aprilie 2018, nr. 1197 din 26 aprilie 2018, anexate la dosar, ÎM „Glass Container Company” SA a efectuat achitări către SA „Moldovagaz” pentru volumele de gaze naturale furnizate în luna martie 2018, în sumă totală 5076225 de lei (f. d. 24-25, 45-48 vol. III).

La acest segment, este necesar de relevat și faptul că prin cererea de concretizare a acțiunilor din 29 octombrie 2018, SA „Moldovagaz” a recunoscut achitarea integrală a datoriei ÎM „Glass Container Company” SA față de SA „Moldovagaz” pentru furnizarea gazelor naturale în perioada ianuarie – martie 2018, pentru care a solicitat doar încasarea penalității pentru neachitarea în termenul indicat în facturile de plată, a plății pentru gazele naturale furnizate în această perioadă (f. d. 51 vol. IV).

Conform pct. 3.3 din contractul nr. 587 de furnizare a gazelor naturale consumatorului non casnic din 1 aprilie 2015 și contractul nr. 587 de furnizare a gazelor naturale consumatorului non casnic din 15 martie 2017, încheiate între SA „Moldovagaz” și ÎM „Glass Container Company” SA, plata pentru gazele naturale furnizate se efectuează lunar în lei, inclusiv prin transfer bancar pe contul de decontare al furnizorului. *Pe parcursul lunii, la înțelegerea părților se admite efectuarea plății în rate pentru gazele naturale real consumate într-o perioadă stabilită. Plata se consideră efectuată la data încasării mijloacelor bănești pe contul de decontare al furnizorului.*

Ca urmare, având în susținere aceste prevederi contractuale, instanța de recurs consideră că instanța de apel neîntemeiat a reținut în speță, doar faptul că ÎM „Glass Container Company” SA nu și-a executat obligațiile de plată în termenul stabilit în facturile de plată.

Conform art. 602 alin. (1) și (2) Cod civil, în vigoare până la 1 martie 2019, în cazul în care nu execută obligația, debitorul este ținut să-l despăgubească pe creditor pentru prejudiciul cauzat astfel dacă nu dovedește că neexecutarea obligației nu-i este imputabilă. Neexecutarea include orice încălcare a obligațiilor, inclusiv executarea necorespunzătoare sau tardivă.

Potrivit art. 624 alin. (1) Cod civil, în vigoare până la 1 martie 2019, clauza penală (penalitatea) este o prevedere contractuală prin care părțile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligației, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun.

Iar art. 23 alin. (9) din Legea nr.174 din 21 septembrie 2017 cu privire la energetică, prevede că pentru plata întârziată a consumului de energie, consumatorii plătesc penalitate dacă aceasta este prevăzută în contract și numai în mărimea stabilită de părți, în conformitate cu legile sectoriale.

Totodată, art. 87 alin. (8) din Legea cu privire la gazele naturale nr. 108 din 27 mai 2016, stipulează că pentru achitarea cu întârziere a consumului de gaze naturale, consumatorii finali plătesc penalitate în mărime determinată și în modul stabilit prin contract în urma negocierilor. Cuantumul penalității este negociabil, dar nu poate depăși rata medie anuală ponderată a dobânzii la creditele noi acordate în monedă națională de băncile comerciale, pentru un an, înregistrată în anul precedent și publicată în raportul Băncii Naționale a Moldovei. La solicitarea consumatorilor finali, furnizorii vor renegocia cuantumul penalității stabilite în contractele încheiate cu consumatorii finali, cu respectarea plafonului maxim stabilit.

Prin prisma acestor dispoziții legale, instanța de recurs remarcă că conform pct. 3.4 din contractul nr. 587 din 1 aprilie 2015 de furnizare a gazelor naturale consumatorului non casnic, încheiat între SA „Moldovagaz” și ÎM „Glass Container Company” SA, părțile contractante au convenit că în caz de neachitare până la data limită indicată în factură a contravalorii gazelor naturale consumate, consumatorul va plăti furnizorului o penalitate, conform legislației, în mărimea ratei medii anuale ponderate a dobânzii la creditele noi acordate în moneda națională de băncile comerciale, pentru un an, înregistrată în anul precedent și publicată în raportul Băncii Naționale a Moldovei, la suma datorată, pentru fiecare zi de întârziere, începând cu prima zi după data limită de plată a facturii și până la data efectuării plății.

De altfel, și prin prevederile pct. 3.4 din contractul nr. 587 din 15 martie 2017 de furnizare a gazelor naturale consumatorului non casnic, încheiat între SA „Moldovagaz” și ÎM „Glass Container Company” SA, părțile contractante au convenit *că în caz de neachitare până la data limită indicată în factură* a contravalorii gazelor naturale consumate, consumatorul va plăti furnizorului o penalitate, conform legislației, în mărimea ratei medii anuale ponderate a dobânzii la creditele noi acordate în moneda națională de băncile comerciale, pentru un an, înregistrată în anul precedent și publicată în raportul Băncii Naționale a Moldovei, la suma datorată, pentru fiecare zi de întârziere, începând cu prima zi după data limită de plată a facturii și până la data efectuării plății.

Drept urmare, este indubitabil că prin prisma pct. 3.4 din contractul nr. 587 din 1 aprilie 2015 de furnizare a gazelor naturale consumatorului non casnic și contractul nr. 587 din 15 martie 2017 de furnizare a gazelor naturale consumatorului non casnic, încheiat între SA „Moldovagaz” și ÎM „Glass Container Company” SA, părțile contractante au convenit asupra achitării penalității din partea consumatorului *doar în caz de neachitare până la data limită indicată în factură a contravalorii gazelor naturale consumate*.

Pe când, circumstanțele statuate în cauză conturează cert faptul că SA „Moldovagaz” a consimțit tacit prelungirea termenului de executare a plății indicat în factură, ca urmare pentru gazele naturale consumate, ÎM „Glass Container Company” SA efectuând achitarea plății în rate.

Față de toate aceste considerente, instanța de recurs constată că instanța de apel într-un mod eronat a concluzionat că în speță, ÎM „Glass Container Company” SA urmează să achite SA „Moldovagaz” penalitățile, în temeiul pct. 3.4 din contractele sus indicate.

Or, conform art. 626 alin. (3) Cod Civil, în vigoare până la 1 martie 2019, în cazul în care a primit executarea, creditorul poate cere plata penalității numai dacă și-a rezervat expres acest drept la primirea executării.

În sensul normei enunțate, este de înțeles că creditorul care a primit executarea obligației nu mai poate cere plata penalităților stabilite pentru cazurile de neexecutare a obligației, deoarece acestea întemeindu-se pe una și aceeași cauză, reprezintă de fapt echivalentul executării reale a contractului.

Însă, ca excepție, prevederile citate, acordă creditorului, care a primit executarea obligației, dreptul de a pretinde plata penalităților doar dacă și-a rezervat acest drept la primirea executării.

Dacă creditorul primește de la debitor executarea unei obligații tardive, fără a înainta pretenții la primirea executării, se prezumă că acestuia nu i-au fost cauzate careva prejudicii.

Mai cu seamă că prin prisma prevederilor art. 642 alin. (2) Cod civil, în vigoare până la 1 martie 2019, dacă obligația este stinsă, debitorul nu este obligat să plătească dobânda și penalitățile ori să repare prejudiciul.

Raportând la caz dispozițiile legale enunțate, instanța de recurs apreciază drept justă concluzia primei instanțe că SA „Moldovagaz” a acceptat executarea de către ÎM „Glass Container Company” SA a obligațiilor de plată în rate, iar la primirea executării, nu și-a rezervat expres dreptul de a solicita încasarea penalității pentru pretinsa întârziere a executării obligației de către ÎM „Glass Container Company” SA.

Așadar, reieșind din obligația probațiunii în judecată, SA „Moldovagaz” nu a făcut dovada că odată cu primirea executării din partea ÎM „Glass Container Company” SA, aceasta și-a rezervat expres dreptul de a pretinde la încasarea penalităților.

Or, pretențiile SA „Moldovagaz” expediate în adresa ÎM „Glass Container Company” SA nr. 05/1-1921 din 21 august 2017 cu privire la achitarea penalității în sumă de 188760,39 de lei, nr. 05/1-191 din 31 ianuarie 2018 cu privire la achitarea penalității în sumă de 76595,69 de lei și nr. 05/1-819 din 10 aprilie 2018 cu privire la achitarea penalității, pentru întârzierea executării obligației de plată în termenul indicat în facturile de plată, prin prisma art. 626 alin. (3) nu pot fi considerate ca fiind o rezervare a dreptului de a pretinde penalitățile odată cu primirea executării (f. d. 6 vol. I, 58, 59 vol. IV).

Sintetizând cele reliefate supra și având în vedere faptul că SA „Moldovagaz” nu și-a rezervat expres dreptul de a pretinde încasarea penalităților odată cu primirea executării obligației de plată din partea ÎM „Glass Container Company” SA, instanța de recurs atestă justetea concluziei primei instanțe cu privire la respingerea acțiunilor SA „Moldovagaz”, prin urmare netemeinicia deciziei instanței de apel.

Pentru motivele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat, care urmează a fi admis cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) CPC, art. 445 alin. (3) Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Întreprinderea Mixtă „Glass Container Company” Societate pe Acțiuni.

Se casează integral decizia din 11 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău și se menține hotărârea din 16 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, în cauza civilă la cererile de chemare în judecată a Societății pe Acțiuni „Moldovagaz” împotriva Întreprinderii Mixte „Glass Container Company” Societate pe Acțiuni cu privire la încasarea penalităților de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătoria

Svetlana Filincova

Galina Stratulat

Dumitru Mardari

Iurie Bejenaru

Ala Cobăneanu